

การปฏิบัติตัวภายหลังรับการผ่าตัด

- หายใจผ่านทางปากมากขึ้น จนกว่าแพทย์จะนำฟองน้ำหรือโฟมออกจากโพรงจมูก
- ขณะไอหรือจาม ควรพ่นลมออกมากทางปากให้มากขึ้น เพื่อลดแรงดันในโพรงจมูก
- ไม่ควรดื่งฟองน้ำหรือโฟมในโพรงจมูกออกเอง
- ไม่ควรแกะแผ่นอูมิเนียมตามจมูกออกเอง
- ห้ามสวมแว่นตา นอนคว่ำ หรือกระแทกบริเวณดั้งจมูก
- ทำความสะอาดใบหน้าโดยการเช็ดด้วยผ้า แทนการใช้ น้ำล้างใบหน้าโดยตรง
- กินยาให้ตรงตามคำสั่งการรักษาของแพทย์
- หากมีอาการผิดปกติ เช่น มีเลือดไหลออกจากจมูกจำนวนมาก หรืออุปกรณ์ที่แพทย์ใส่ไว้เลื่อนหลุด ผู้ป่วยไม่ควรดึงหรือดึงอุปกรณ์ออกเอง ให้รีบมาพบแพทย์ ก่อนวันนัดหมายได้ทันที
- ควรมาพบแพทย์ที่คลินิกกระดูกหน้าหักให้ตรงตามวัน และเวลาที่ระบุไว้ในบัตรนัดทุกครั้ง

คลินิกกระดูกหน้าหัก

เปิดให้บริการ วันจันทร์ พุธ ศุกร์

(ที่ไม่ใช่วันหยุดราชการ)

ติดต่อที่ ตึกอุบัติเหตุชั้น 1 โรงพยาบาลศิริราช

เวลา 12.30 – 14.30 น.

จัดทำโดย

นางสาวรัฐยา คิมุระ

นางสาวจิตา แซ่ตัน

นางสาวนัรพร ชัมภรัตน์

ที่ปรึกษา

ผศ.นพ. สมพล ฤกษ์สมถวิล

สนับสนุนการพิมพ์โดย

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

ตรวจสอบเนื้อหาครั้งสุดท้าย ปี พ.ศ. 2563

รหัสหน่วยงาน NS 03210066366

สงวนลิขสิทธิ์โดย พรบ.การพิมพ์ 2537

แผ่นพับ
สุขภาพ
ออนไลน์

มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

คู่มือการปฏิบัติตัว
สำหรับผู้ป่วยผ่าตัดกระดูกดั้งจมูกหัก
(Nasonasal Fracture)

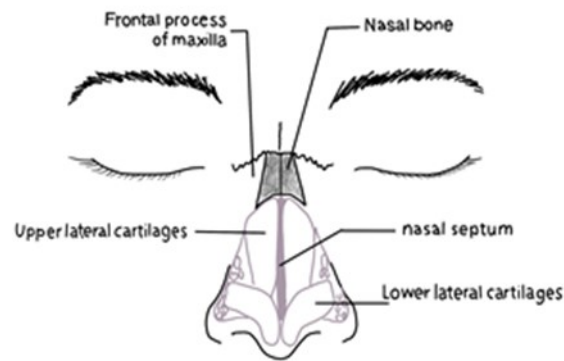
หน่วยผ่าตัดอุบัติเหตุ
งานการพยาบาลผ่าตัด
ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช

SIPI NS1071163

ลักษณะทั่วไปของกระดูกตั้งจมูก

(Nasonasal bone)

กระดูกตั้งจมูกเป็นกระดูกบาง 2 ชิ้น วางอยู่บนกระดูกหน้าผากด้านบน (Frontal bone) และกระดูกขากรรไกรบน (Frontal process of Maxilla) ตั้งอยู่ตรงกลางใบหน้า และถูกค้ำด้วยกระดูกก้นกลางจมูก (Nasal septum)

ภาวะกระดูกตั้งจมูกหัก

(Nasonasal Fracture)

เกิดจากการกระแทกบริเวณจมูก จนทำให้เกิดภาวะผิดรูปของตั้งจมูก อาจจะมีอาการบวมหรือแบนลง สามารถคลำพบรอยแตก/หักบริเวณตั้งจมูก มีการขยับเขยื้อนผิดปกติ ตลอดจนมีเสียงกรอบแกรบ ซึ่งปัจจุบันสามารถยืนยันการวินิจฉัยจากภาพถ่ายรังสีที่พบการแตกหรือหักของกระดูกตั้งจมูก

กระดูกตั้งจมูกที่แตกอาจทิ่มแทงเนื้อเยื่อคลุมบริเวณนั้นจนฉีกขาด และทำให้เลือดกำเดาไหลออกมา อาจเกิดอาการบวมหรือคั่งจมูก หรือในระดับรุนแรงจะมีก้อนเลือดอุดกั้นโพรงจมูก จนเกิดอาการหายใจลำบาก หรือเกิดภาวะโพรงจมูกอุดตัน

อาการและอาการแสดง

1. ตั้งจมูกเบี้ยว แบน คด หรือผิดรูปร่างจากปกติ
2. ตั้งจมูกภายนอก บวม เขียว ช้ำ
3. เยื่อบุภายในจมูกบวม หรือมีก้อนเลือดขังอยู่ภายใน
4. คัดจมูก เนื่องจากช่องจมูกมีการอุดตัน
5. เลือดกำเดาไหล เนื่องจากเยื่อบุในจมูกฉีกขาด

การรักษา

การรักษาภาวะกระดูกตั้งจมูกหัก มี 2 วิธี คือ

1. การรักษาแบบประคับประคอง

เป็นการรักษาตามอาการของผู้ป่วย โดยไม่จำเป็นต้องทำการผ่าตัดจัดกระดูก

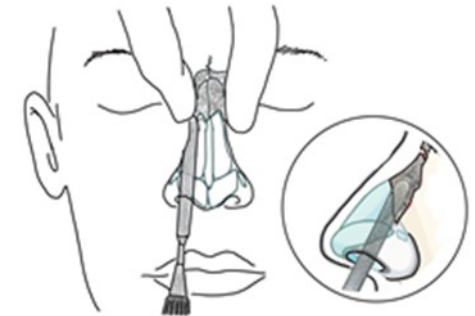
2. การรักษาด้วยวิธีผ่าตัด

ควรทำการผ่าตัดแก้ไขภายใน 2 สัปดาห์ เพื่อป้องกันกระดูกติดในลักษณะผิดรูป ซึ่งการผ่าตัด มี 2 แบบ ได้แก่ แบบมีบาดแผลผ่าตัด และ แบบไม่มีบาดแผลผ่าตัด โดยในกรณีนี้จะพูดถึง แบบไม่มีบาดแผลผ่าตัด

การผ่าตัดจัดกระดูกตั้งจมูกแบบไม่มีบาดแผล

(Closed Reduction)

เป็นการผ่าตัดภายใต้การดมยาสลบโดยวิสัญญีแพทย์ จากนั้นจึงใช้เครื่องมือจัดรูปทรงกระดูกใส่เข้าไปจัดกระดูกตั้งจมูกผ่านทางโพรงจมูก โดยไม่มีการกรีดเปิดบาดแผล ผู้ป่วยจะไม่มีบาดแผลที่ผิวหนัง

ภายหลังการจัดกระดูกให้เข้าที่ แม้กระดูกจะสามารถทรงตัวอยู่ได้ แต่อาจถูกทำให้ขยับเขยื้อนได้ง่ายจากการคลำหรือการกระแทกขณะทำกิจกรรมต่างๆโดยไม่ระมัดระวัง ดังนั้นจึงต้องใส่ **ฟองน้ำหรือโฟม** เข้าไปตามในช่องจมูกประมาณ 3-5 วัน เพื่อหนุนกระดูกให้คงรูป และใช้ **แผ่นอลูมิเนียมรูปร่างคล้ายปีกผีเสื้อ** ตามภายนอกจมูกไว้ประมาณ 7-10 วัน เพื่อกันกระแทกจากภายนอก และเพื่อตามกระดูกตั้งจมูกให้อยู่ในตำแหน่งที่ถูกต้อง จากนั้นจึงนัดผู้ป่วยมานำออกภายหลัง